

ת"פ 830/01/17 - מדינת ישראל נגד כתל חנניה בן אבו

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 830-01-17 מדינת ישראל נ' בן-אבו
בפני כבוד השופטת רבקה גלט

המאשימה	בעניין: מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד לונדנר נגד כתל חנניה בן אבו
הנאשם	ע"י ב"כ עו"ד בר עוז

הכרעת דין

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

תיאור העובדות הוא כי ביום 18.4.16, בסמוך לשעה 17:50, רכבו של הנאשם חסם את חניית המתלון. באותן נסיבות יצא הנאשם מרכבו, מיקם את המפתחות שלו בין אצבעות ידו וחבט בפניו של המתלון באגרופים. כתוצאה ממעשיו נגרמו למתלון חבלות בדמות המטומה תחת העין הימנית, שריטות בצוואר, בלחי, ומאחורי אוזן שמאל.

2. הנאשם כפר בעובדות וטען כי אכן התגלע ויכוח בינו לבין המתלון, אך המתלון הוא זה שניגש אליו ראשון, בעודו יושב ברכב, כאשר אשתו של הנאשם ברכב, עם בנם התינוק. התפתחה איזו שהיא תגרה, אך עומדת לו טענת הגנה עצמית, ומעשיו היו מידתיים ביחס לכך שהוא ספג אלימות ראשון. הנאשם לא כפר בכך שנגרמו החבלות.

אין מחלוקת על כך שהנאשם והמתלון מתגוררים בשכנות, אך אין ביניהם היכרות של ממש. האירוע התרחש בחניית הבניין המשותף.

ראיות התביעה:

3. המתלון, נאום יעקובוב, העיד כי במועד האירוע חזר עם בנו ברכבו וניסה להיכנס לחנייה של הבנין, אך היא היתה חסומה על ידי רכבו של הנאשם. היה ידוע לו שהנאשם מתגורר באזור, אך לא היתה להם היכרות אישית, שכן המדובר בשני בניינים משותפים שבכל אחד מהם 24 דירות, והחנייה משותפת. המתלון צפר לנאשם, אך הוא לא זז, ובינתיים נוספו עוד רכבים שצפרו. המתלון התקדם עם רכבו, פתח את החלון וצעק לנאשם שיזיז את רכבו. הנאשם זז, ואז המתלון חנה ויצא מרכבו, לכיוון הלובי של הבנין. בשלב זה, הנאשם חזר וחסם אותו עם הרכב, יצא, ותקף אותו. המתלון העיד כי לא ציפה לתקיפה. לנאשם היו מפתחות ביד, אותם העביר ליד ימינו, ונתן לו אגרוף בעין ימין. המתלון ניסה להגן על פניו עם ידיו, אך קיבל מכות מכל הכיוונים, בצוואר, בצלעות, ובפנים, ואיבד את הראיה בעין ימין. בנו שהיה עמו, צרח בפאניקה, וכל רצונו היה להגן עליו, שמא הנאשם יתקוף גם אותו. המתלון הבהיר כי לאחר שחנה, הנאשם רץ אליו וצעק "למי צפרת? על מי צעקת?" ואז תקף אותו באגרוף בעין, והיא התמלאה דם. לאחר מכן, הגיע לחדר מיון, והרופא אמר שזה יעבור, אך עד היום יש לו בעיה בעין, בכך שהוא רואה שריטות, ונדרש לו ניתוח. בנוסף, נגרמו לו חבלות באוזן ובצלעות. המתלון הדגים כי הנאשם החזיק את המפתחות בין האצבעות, כעין מברג שבולט מכף ידו, וכך נתן לו מכת אגרוף בפנים. עוד העיד כי לאחר שהכל הסתיים, הנאשם רצה לנסוע, והוא צילם אותו בתוך רכבו. לפי עדותו, לא ראה שהיה משהו נוסף ברכבו של הנאשם.

המתלון שלל את הטענה לפיה עשה תנועות אגרוף כלפי הנאשם ותקף אותו. לדבריו, לאחר שהותקף, "סגר" את עצמו עם האגרופים והמרפקים מול הפנים לצורך התגוננות, ודחף את הנאשם. עם זאת, אישר כי אף הוא נחקר במשטרה, ואמר שכאשר מרביצים לבן אדם, הוא לא יכול לזכור אילו תנועות בדיוק עשה, בסך הכל ניסה להגן על עצמו.

בחקירה הנגדית אישר המתלון כי בשלב הראשון של האירוע, פתח את חלון רכבו וצעק לעבר הנאשם "תזיז את הרכב", אך הכחיש שקילל, מהטעם שבנו היה עמו. בעניין מפתחות רכבו של הנאשם, עמד על טענתו לפיה אלה היו בידי הנאשם, ושלל את האפשרות שהרכב נשאר מונע. בנוסף, טען כי לא שוחח על המקרה עם בנו, אלא לאחר שבוע, וכן כמה ימים לפני הגעתם לבית המשפט.

כשעומת המתלון עם הודעת אשת הנאשם לפיה היו על הנאשם סימנים אדומים בפנים, השיב כי דחף את הנאשם וגם ניסה להתנגד, ויש מצב שהרחיק את הנאשם ממנו, עם הידיים. בנוסף, קיבל מכות בגב והיו לו סימנים גם בגב, אך החוקר לא צילם אותם.

4. בנו של המתלון א', כבן 14 שנים בעת עדותו, העיד כי היה עם אביו ורצו להיכנס לחנייה, כשרכב הנאשם חסם את הכניסה. אביו צפר לנאשם פעמיים, וצעק לו "לא בגלל שהוא כעס אלא בגלל שהוא היה רחוק ממנו", ואז הנאשם זז, והם נכנסו לחנייה. לאחר מכן, הנאשם התחיל להתקדם לעבר אביו וצעק "למה אתה צועק עלי", ואביו השיב "בנעימות" שהוא צעק כיוון שהנאשם היה רחוק וחסם את הדרך. לדבריו, מיד החל הנאשם להכות את אביו, באגרופים, אביו הגן על פניו, לא החזיר לו בשום דרך, ולנאשם היו מפתחות ביד. אביו רק הגן על ראשו ולא החזיר בשום דרך. אחרי כמה מכות, הנאשם החל ללכת לרכבו, ואביו צעק לו שלא יזוז כי הוא קורא למשטרה. בשלב זה הנאשם הסתובב, ואיים וצעק, אם הוא רוצה עוד מכות, עם תנועת אגרוף. אביו צילם את הנאשם נכנס לרכבו. א' העיד כי הנאשם נתן לאביו הרבה אגרופים, בכמות שלא היה יכול לספור, ולאביו נגרם "משהו" בעין, הוא דימם מהעין.

בחקירה הנגדית הבהיר א' כי אביו התגונן עם המרפקים מול הפנים, והאגרופים מול הקרקפת. א' נשאל האם ייתכן שהוא מדגיש כי אביו דיבר ב"נעימות" משום שהוא מעוניין שאביו "יצא טוב מהסיפור הזה" והשיב כי כך הדבר. עם זאת, חזר על עמדתו לפיה הנאשם החזיק בידו מפתחות, כך שמפתח אחד בולט עם להב שלוף קדימה, מתוך האגרופ, ולא מבין האצבעות, והכה כך את אביו לכיוון הראש, פעמים רבות. א' שלל שהיו מכות לכיוון העורף של אביו, או הצלעות, או הגב. כמו כן, שלל את האפשרות שאביו הדף מעליו את הנאשם, או ניסה אפילו להדפו.

בסיום עדותו נשאל א' האם ייתכן שאביו היה זה שתקף ראשון, והשיב שלא כך הדבר, מתוך מה שראה. כמו כן, הסביר שהוא זוכר את המקרה למרות חלוף הזמן ולמרות שהיה צעיר בשנתיים, כיוון שזה היה אירוע "גדול" שלא קורים הרבה כמותו.

5. מטעם התביעה הוגשו תעודות רפואיות (ת/1) לפיהן נגרמו למתלון המטומה תחת העין, שפשוף בצוואר ואודם ליד האוזן. כמו כן, הוגשו תמונות (ת/2) בהן נראות שריטות באזורים שצוינו.

6. בנוסף, הוגש מטעם התביעה תמליל שיחת המתלון עם מוקד 100 של המשטרה, בה הזעיק שוטר, וטען "אני לא רואה את הפנים שלי, כולי בדם".

7. על פי דו"ח פעולה (ת/4) שרשם השוטר אלישקוב, הגיע למקום האירוע וראה את המתלון כשעינו אדומה, עם שטף דם, וטיפת דם על לחיו.

הודעות הנאשם

8. הנאשם נחקר במשטרה פעמיים.

בהודעה (ת/5) שמסר למחרת האירוע, מסר כי מישוהו שהיה אמור להיכנס לחנייה צפר לו בחוזקה, ולאחר מכן ראה שהוא מקלל, על פי שפת הפה של המתלון. לאחר שהמתלון נכנס לחנייה, פנה אליו "באסרטיביות", ושאל למה הוא מקלל, אז החלו "לריב". הנאשם הכחיש שנתן מכות אגרופים כשבידו מפתח רכבו, אך אישר כי שניהם התקוטטו, בעוד אשתו יושבת ברכבו עם בנם התינוק. וכך מסר:

ש. אתה טוען כי קילל אותך גם אם קילל אותך זו לא סיבה להגיע ולתקוף אדם בצורה כסו

ת. אתה צודק אני מצטער על כל המקרה שקרה.

ש. אני אומר לך כי אתה תקפת אותו עם המפתחות ששמת בין אצבעותיך, וגרמת לו חבלה בעינו, מה יש לך לומר?

ת. זה לא נכון. המפתחות היו בתוך האוטו.

ש. אני אומר לך כי אתה תקפת אותו ללא שום סיבה מה יש לך לומר?

ת. הוא קילל אותי ותקף אותי.

בהודעה (ת/6) מיום 8.12.16, מסר הנאשם גרסתו, ללא אזהרה. כאן מסר כי אינו זוכר בדיוק מי תקף ראשון ומי שני, אך הוא זוכר שהמתלונן "התלהם יותר מידי", צעק, והשתמש "באגרופן" (כשכוונתו לכך שנהג כמתאבק). לדבריו, בא אל המתלונן ואמר לו "למה אתה מקלל, למה אתה צורח", ואז המתלונן התחיל לצעוק, ולהשתמש בתגובות "כאילו הוא בזירת אגרוף", כשבא עם הידיים שלו כמו אגרופים, ותקף אותו באגרופים בפרצוף, באף, והשתמש "עם צורות רגליים". הנאשם טען כי נגרמו לו חבלות, אודם בפנים, אך לא חש צורך בטיפול רפואי. הנאשם העיד כי אשתו היתה ברכב.

בין היתר, העיד הנאשם כך:

ש. אתה מבין את הטעות שלך?

ת. כן.

...

ש. מראה בפניך את התמונות של הקרבן

ת. זה יכול להיות מהציפורניים שלי, לא יכול להיות מפתח, המצב שלי היה הרבה יותר גרוע ממה שהיה אולי יש לי שבר באף, אבל לא הלכתי לרופא.

...

ש. למה הוא לא נעצר כמוך?

ת. אני לא חשבתי להגיש תלונה על הנושא הזה, הוא רץ להגיש תלונה ישר. אני חשבתי שהזה יגמר ככה.

ש. חשבת שזה יגמר ככה שאתה מרביץ לו ליד הבן שלו?

ת. לא

ש. עובדה שאתה נעצרת, הוא היה עם פצעים בגוף ודו"ח רפואי, אז הוא משקר?

ת. אני לא אמרתי שהוא משקר, עובדה שהיה שם ריב.

ש. בריב הזה אתה הכית אותו מבין שזו עבירה שאתה נחקר עליה?

ת. כן וודאי

...

עדויות ההגנה

9. הנאשם העיד כי באותו היום, קבע להיפגש עם איש "אלטאזעקן" בקרבת הבניין בו הוא גר, והמתין לו ברכבו בחנייה, יחד עם אשתו. המתלון צפר וצפר, ולטענת הנאשם, ראה שהוא בלחץ, מקלל ומגדף, לפי שפת הפה שלו, כשהיה ברכבו במרחק של 4-5 מ' ממנו. הנאשם שאל את עצמו בעדותו: "למה חזרתי אליו? כל השאלה היתה למה חזרתי אליו, לא היתה לי מטרה להתקוטט, אני מוכר בציבור כאחד שמלמד ילדים לבר מצווה, את הדרשות וטעמי המקרא... כל הכוונה שלי היתה לבוא אליו ולהגיד לוזה נראה לי חוצפה שאתה מכיר אותו ורואה אותי משוחח עם מישהו... תן לי שנייה אחת, מה גם שאני יודע שהוא כן יכול להיכנס, אבל עזוב. לכן הלכתי אליו. טעיתי שהלכתי בצורה אסרטיבית כדי להגיד לו אחי בוא הנה אנו שכנים, ואז הוא ראה אותי בצורה...". הנאשם תיאר כי המתלון חשב שהוא בא להכותו ונלחץ, ואז הכה אותו בצוואר, בעורף, וגם עם הרגליים, במשך 2-3 דקות שלל מכל וכל את האפשרות לכך שהמפתחות היו בידו, וטען כי רכבו היה עדיין מונע כשיצא. ועוד העיד: "אני נכשלתי בזה, אני מודה, אני נכשלתי בזה שבזמן שהוא נתן לי את המכה ראשון, אני הגנתי על עצמי וגם הוא קיבל ממני, אין ספק... אני ראיתי את הבחור הזה... אם אני לא אשתמש באיזו שהיא הדיפה מעלי, לא אצא ממנו כי הוא יותר חזק ממני מבחינה פיסית... והוא היכה בי ברגליים, הוא לא תמים... אין לי בעיה אם היתה איזו שהיא טעות מצדי להודות, כך אני חונכתי...". הנאשם תיאר את הטראומה שחווה בעקבות האירוע, הופעת השוטרים בביתו בעת לילה, ולקיחתו למעצר. כמו כן, העיד כי המתלון ניפח את האירוע פי כמה. הוא כשלעצמו, לא הלך לרופא, למרות שהחוקר הציע לו, כיוון שלא מצא עילה, למרות שהוכה על ידי המתלון.

10. בחקירה הנגדית עמד הנאשם על כל טענותיו. כך, חזר על הטענה לפיה ראה את המתלון מקלל מתוך רכבו, על פי תנועת שפתיו, ועל האמירה שהיתה בינו לבין המתלון התקוטטות מריבה, שהוא מצטער עליה, אך המתלון הוא שתקף אותו ראשון. כמו כן, שב והעיד כי המתלון הגיע אליו עם ידיים בתנועת אגרופים ואמר לו "בוא בהתלהמות, ולא בתנועות התגוננות כפי שהמתלון העיד.

הנאשם נשאל על פערים מסוימים בין שתי הודעותיו והסביר כי לא נהג בתחום כלפי החקירה, בעת החקירה הראשונה היה נסער מאד, ומעבר לכך רצה לסיים עם העניין ולא היה לו עניין לסבך את המתלון. שוב ושוב הסביר כי הוא מאשר את מה שאירע, ייתכן שנגרמו חבלות למתלון במהלך הקטטה, ואף הוא עצמו נחבל, אך לא במידה שהצריכה טיפול רפואי.

11. מטעם ההגנה העידה אשת הנאשם. לפי דבריה, האירוע התרחש כמה ימים לפני ערב פסח, המתלון צפר להם ועשה תנועות ידיים. לדבריה, אמנם חלונות הרכב היו סגורים, אך ראתה את תנועות השפתיים שלו, שהוא מקלל. עוד העידה כי הנאשם נתן למתלון לעבור, ולאחר מכן יצא אליו, ואילו היא נשארה ברכב עם התינוק, במושב האחורי. הנאשם והמתלון היו אחד מול השני, והמתלון עשה תנועות של מתאגרף עם קפיצות כמו מהסרטים, תוך גלגול אגרופיו קדימה, אחז את הנאשם בכתפיים, והתפתחה תגרה ביניהם. לפי עדותה, בשלב זה השניים זזו לכיוון רכב

המתלונן והיא לא ראתה מה אירע בהמשך, עד שהנאשם חזר לרכב, והמתלונן צילם את רכבם. בעניין חבלות שנגרמו לנאשם, העידה כי "היה לו אדום בפנים", אך הבהירה כי מעייניה לא היו נתונים לעניין זה אלא להכנות לחג הקרב.

בחקירה הנגדית, עמדה על טענתה כי בתחילת האירוע זיהתה בבירור שהמתלונן מקלל ברוסית, אף כי לא שמעה זאת. בנוסף, חזרה והבהירה שלא ראתה את הקטטה עצמה, אך ראתה שהמתלונן תקף את הנאשם, באגרופים, כמו מתאגרף שהולך קדימה ואחורה, וכנראה הנאשם החזיר, אך לא ראתה הכל, כי השניים זזו. בסיום עדותה הבהירה כי במהלך כל האירוע רכבם היה מונע, והיא מניחה שהמפתחות היו בסוויץ.

קביעת ממצאי עובדה

12. למקרא העדויות, למעשה ניצבות בפני בית המשפט גרסאות המתלונן והנאשם כשכל אחת מהן נתמכת בעדות נוספת, של בן משפחה קרוב: עדות המתלונן נתמכת בעדות בנו ואילו עדות הנאשם נתמכת בעדות בת זוגו.

מהימנות הנאשם

13. אינני מקבלת את הטענה לפיה נפגמה מהימנות הנאשם, בשל סתירות בגרסתו. ההתרשמות היא כי המדובר באדם פשוט שלא שם דגש על דייקנות מילולית, אלא תיאר בכל פעם את האירוע במילים שונות, המתארות את אותה התרחשות. כך, הגדיר את האירוע כ"מריבה" או "התקוטטות, וכך תיאר את תוקפנות המתלונן כלפיו כ"אגרופן", כשכוונתו לתנועות של "מתאבק" או "מתאגרף". לא מצאתי בשום אופן כי המדובר בגרסה משתנה או מתפתחת.

הנאשם העיד באופן קולח, וניכר כי העיד בדם לבו, מנקודת מבטו. בתוך כך, הרבה ליטול אחריות על חלקו שלו באירוע, כפי שיתואר להלן, ולא נקט בגישה חד צדדית.

התביעה הקדישה מאמץ רב לניסיון לקעקע את מהימנות הנאשם ובת זוגו, נוכח עדותם לפיה הצליחו לזהות כי המתלונן סינן לעברם קללות בתחילת הוויכוח, זאת למרות שלא יכלו לשמוע אותו ממרחק הרכבים. אמנם, טענתם של השניים עוררה קושי, ולא שוכנעתי בשום אופן כי ניתן היה להבין את תנועת שפתי המתלונן. גם לא הייתי קובעת ממצא עובדתי בנקודה זו על סמך עדותם. עם זאת, אין לשכוח כי המדובר בנקודה צדדית ביותר, שאינה בליבת הראיות. בנוסף, התרשמותי היא כי הנאשם ובת זוגו באמת ובתמים סברו באופן סובייקטיבי שראו מלמול קללות מצד המתלונן, ואין בכך כדי להפחית ממשקל מכלול עדויותיהם.

נוכחות בת זוגו של הנאשם באירוע

14. התביעה טענה כי עדותה של אשת הנאשם אינה מהימנה. נטען כי זו נחקרה במשטרה באיחור רב, וגרסתה היא פרי תיאום עם הנאשם, בעוד שהאמת היא שלא נכחה כלל באירוע. התביעה נסמכת על עדויות המתלונן

ובנו, לפיהן לא ראו אותה ברכב.

מנגד, הנאשם עמד על כך שבת זוגו המתינה לו ברכבם בעת האירוע, וראתה את חלקו. לתמיכה, הביא הגדלה של תמונות שמסר המתלונן למשטרה, כדי להראות כי צללית נראית מבעד לשמשה הקדמית של הרכב.

15. לאחר בחינה, אינני יכולה לקבוע ממצא לעניין תיעוד הימצאות האשה ברכב, בתמונות ת/1. אני נוטה למסקנה לפיה לא נראית צללית של דמות במושב האמצעי מאחור, אלא ניתן לראות מבעד להשתקפות, את השמשה האחורית של הרכב. לצד זה, לא ניתן לשלול את האפשרות שהאשה היתה ישובה במושב האחורי שמאלי (מאחורי הנהג) כך שהיא מוסתרת הן על ידי הנאשם המצולם במושב הנהג, והן על ידי ההשתקפות על גבי השמשה.

16. מכל מקום, לפי עדויות ההגנה, אשת הנאשם היתה ברכב, והיא העידה כי ראתה חלק מן האירוע. לא מצאתי פגם בעדותה, ואינני מקבלת את הטענה כאילו לא נכחה במקום.

החבלות שנגרמו למתלונן

17. מן הראיות עולה פער משמעותי בין חומרת האירוע כפי שהיא מצטיירת מעדות המתלונן, לבין הממצאים הרפואיים. כבר בעת שהתקשר למוקד 100 של המשטרה תיאר המתלונן את האירוע בצבעים דרמטיים וחמורים "אני כולי בדם". בהמשך, תיאר את חבלותיו כחמורות ביותר, עד כדי איבוד הראיה בעין. בעת עדותו טען לפגיעה חמורה בעינו, ממנה הוא סובל עד היום: שריטות פנימיות הניכרות בעת המעבר מאור לחושך, ודורשות ניתוח. ואולם, לכל אלה אין כל ביטוי בחומר הרפואי. להיפך, בסמוך לאחר האירוע, נכתב בתעודה הרפואית כי מצב עיני המתלונן נמצא תקין לחלוטין, והפגיעה שאותרה היא חיצונית לעין, בדמות המטומה שטופלה במשחת סינטומיצין. בתמונות שהוגשו נראית אדמומית מתחת לעין, וכן נראות כמה שריטות שטחיות באזור הצוואר, ליד האוזן, וברכה הימנית.

למותר לציין כי לא הובא כל עיגון רפואי לטענות החמורות בעניין הנזק המתמשך לעינו של המתלונן.

המסקנה היא כי אמנם נגרמו למתלונן אדמומית תחת העין ושריטות באזור הצוואר, אך בשום אופן לא הוכח כי נגרם דימום מעינו, וודאי לא כזה המצדיק תיאור דרמטי כפי שמסר למוקד 100.

תקיפה חד צדדית?

18. המתלונן ובנו עמדו על כך שהנאשם תקף את המתלונן באופן חד צדדי לחלוטין, ואילו המתלונן התגונן, ללא כל מעשה תוקפני. מנגד, הנאשם לא ניער חוצנו מן האלימות, אלא הודה שוב ושוב כי היה שותף לאירוע אלים, אלא שלטענתו נטלו הוא והמתלונן חלקים שווים באלימות.

19. לדעתי, גרסתו החד משמעית של המתלון, מעלה קשיים שונים, ואבהיר.

20. ראשית, קיים פער בין אופן תיאור ההתרחשות מפי המתלון לבין עדות בנו, שהיה ילד צעיר בעת האירוע. באופן כללי הרושם שנותר הוא כי כפי שניתן לצפות מילד צעיר, נחלץ הוא בתום לבו להגנת אביו. יש להניח כי מעמד העדות היה אירוע מסעיר עבור הילד, ועדיף היה עשרת מונים אילו ניתן היה לחסוך זאת ממנו. משעה שנדרש להעיד, ניכר שחש צורך לתמוך במתלון אף מעבר לגרסת המתלון עצמו. כך, בעוד שהמתלון העיד כי דחף את הנאשם תוך כדי הגנה על עצמו, הרי לפי עדות בנו, כלל לא הדף ולא היה יכול להדוף את הנאשם. בעניין זה נשאל הילד שאלות רבות, אך עמד על טענתו לפיה לא נעשה כל מעשה אקטיבי מצד אביו, ונותר הרושם שהוא מונע מתחושת האחריות הכבדה לתמוך באב. בנוסף, בעוד שהמתלון העיד כי הנאשם היכה אותו גם לכיוון הפנים וגם בגופו, הרי לפי עדות הילד, הוכה פעמים רבות, בראשו בלבד. במהלך עדותו, אישר הילד ביושר ובבגרות רבה, כי חשוב לו שאביו "יצא טוב" מן העניין, ואכן ניכר הצורך שלו להבליט שוב ושוב כי אביו דיבר ופעל "בנעימות" ובעדינות, בעוד הנאשם פעל בתוקפנות, זאת בניגוד לעדות המתלון עצמו לפיה כבר בתחילת האירוע צעק לעבר הנאשם "תזיז את הרכב". כזכור, בניגוד לאופן הצגת המתלון באור אידילי, כאילו לא היה לו כל חלק בהתקוטטות, הרי המתלון עצמו אישר כי לפחות פעם אחת דחף מצדו את הנאשם.

21. שנית, הפער שמצאתי לעיל בין תיאור הפציעות מפי המתלון לבין חבלותיו המתועדות, נוגע גם לאופן גרימתן של אותן חבלות. בעוד שהמתלון טוען כי הנאשם תקף אותו במכת אגרוף בעין, כשבדו להב מפתח הרכב, לא נמצאו אצל המתלון חבלות תואמות, בדמות שריטות או פצעים פתוחים, אלא המטומה אדמומית תחת העין. בהקשר זה, יש לזכור כי על פי עדויות הנאשם ובת זוגו, הנאשם כלל לא החזיק במפתחות בעת הקטטה, אלא רכבו היה מונע, כשהמפתח בסוויץ. לדעתי, הפערים בין הגרסאות והעדר תיעוד רפואי התואם תקיפה באמצעות מפתח, מותרים ספק של ממש בשאלה האם היה בידי הנאשם מפתח רכבו.

22. שלישית, יש לזכור כי עדות הנאשם לפיה אף המתלון תקף אותו בהתקוטטות, נתמכת בעדות בת זוגו. לפי עדותה, ראתה כי המתלון הוא שתקף ראשון את הנאשם, בתנועות אגרופים. אציין כי בדומה לגרסת האשם, גם היא העידה באופן מהימן, בכך שלא ניסתה לנקות את הנאשם מכל אשמה, אלא תיארה קטטה הדדית. עוד יש להזכיר כי בעדותה תמכה בעדות הנאשם לפיה נגרמה גם לו חבלה בדמות אודם בפנים, מה ששולל את הסבירות לאירוע חד צדדי כטענת המתלון.

23. כאמור לעיל, בעוד שהמתלון עמד על טענתו לפיה הותקף באופן חד צדדי, הרי עדות הנאשם ואמרותיו בחקירה, משקפים ראייה מאוזנת של ההתרחשות, תוך נטילת אחריות מלאה לחלקו. משלבים ראשוניים של החקירה הודה הנאשם כי אירעה התקוטטות בינו לבין המתלון, ואמר כמה פעמים כי הוא מכה על חטאו, מצטער על שהיה שותף לאלימות, ואינו בא להצדיק את עצמו. ניכר מעדותו כי הוא בוש ונכלם על שנטל חלק בהתקוטטות. מעבר לכך, הנאשם לא שלל את האפשרות לכך שהמתלון ספג ממנו חבלות, ואף אישר כי ייתכן שהשריטות נגרמו מציפורניו. הנאשם נמנע מלהשחיר את המתלון, וניכר היה במהלך עדותו כי הוא מסוגל לגלות הבנה להלך הרוח שבו היה המתלון מולו.

24. לצד האמור, הנאשם טען לאורך כל החקירה והמשפט כי אין המדובר באירוע שבו הוא תקף את המתלונן באופן חד צדדי, אלא המדובר בתגרה הדדית, שאף למתלונן היה בה חלק שווה, עת תקף אותו באגרופים. בעדותו הדגיש כי אף הוא ספג חבלות, אך לא ניסה להעצים אותן, אלא טען שלא היה מדובר בחומרה שהצדיקה טיפול רפואי.

מחדל חקירה

25. הנאשם טען למחדל חקירתי בכך שלא בורר האם היו מצלמות אבטחה בחנייה, אשר ייתכן שהאירוע נקלט בהן. אינני מקבלת את הטענה, שכן על הנאשם הנטל להוכיח קיומו של המחדל ולהוכיח את הפגיעה שנגרמה בהגנתו, ואולם כלל לא הוכח שהיו מצלמות בחנייה. שעה שידוע כי הנאשם התגורר במקום בעת האירוע, לכאורה יכול היה להשיג ראיה זו ביתר קלות, אילו היתה קיימת. משנותר העניין סתום, לא ניתן לזקפו לחובת המאשימה.

סיכום ביניים

26. ממכלול הראיות עולה כי היזמה הראשונית להתעמתות, באה מצדו של הנאשם, אשר חזר עם רכבו לחנייה לאחר שהתרחק משם בשלב הראשון. הנאשם יצא לעבר המתלונן, אשר כבר היה ביציאה רגלית לכיוון הבניין, יחד עם בנו. בשלב זה פנה אל המתלונן בקולניות, אשר הוא עצמו כינה אותה בעדותו "אסרטיביות", ובכך הוביל להתלקחות מחודשת של העימות, אשר גלש עד מהרה להתקוטטות הדדית.

לצד זה, אין בידי לקבוע ממצא עובדתי מעבר לכל ספק סביר, לפיו היה הנאשם דומיננטי יותר, או אלים יותר מן המתלונן, בשלב ההתלקחות המחודשת, והראיות מצביעות דווקא על המסקנה ששני הצדדים היו שותפים להתקוטטות.

יודגש, למרות החשיבות שייחסו הצדדים לשאלה "מי היה הראשון" שתקף את רעהו, אינני מוצאת כי יש לשאלה זו חשיבות מכרעת לצורך התגבשות העבירה, אלא החשוב הוא מה היה חלקו של כל אחד מהם, במכלול ההתרחשות. במקרה דנן, אני קובעת כי ננקטה אלימות מסוימת משני הצדדים, זה כלפי זה.

ניתוח ומסקנות

27. בניגוד לנוסח האישום, הוכח כי אין המדובר באירוע חד צדדי, אלא הנאשם תקף את המתלונן במהלך קטטה, בה נגרמו למתלונן חבלות.

28. בנסיבות הללו, עולה השאלה האם ישנה הצדקה להרשעת הנאשם בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, אשר באופן פורמלי הוכחו יסודותיה, או שמא ראוי לשקול הרשעתו בעבירה אחרת, המשקפת באופן נאמן יותר את מהותו של האירוע, תוך מתן ביטוי הולם ליסוד ההדדיות, שליווה את מעשי הנאשם. שאלה זו מתעוררת, כמובן,

ביודענו כי חוק העונשין מכיר היטב בהבחנה הנדרשת בין מעשה תקיפה חד צדדי, לבין כזה שבוצע מתוך הדדיות, במסגרת תגרה, לפי סעיף 191 לחוק. ודוק, עבירת התגרה מבטאת מצב של תקיפה, אלא שמדובר בתקיפה הדדית-מנקודת מבט אובייקטיבית (קדמי, על הדין הפלילי, דיונון, תשס"ו-2006, חלק רביעי עמ' 2118).

29. כאן יש להפנות לכך שבהתאם להוראת סעיף 184 לחסד"פ, רשאי בית המשפט להרשיע אדם בעבירה שונה מזו שבה הואשם, ככל שאשמתו בה נתגלתה מתוך הראיות, ובלבד שניתנה לו הזדמנות סבירה להתגונן מפניה. סמכות זו אינה מותנית בעתירת התביעה (ע"פ 807/99 מד"י נ' עזיזיאן (8.12.99) ואינה מותנית במתן אזהרה פורמלית, כל אימת שמערכת העובדות לפיהן יורשע היא בעלת זיקה ישירה לעובדות נשוא האישום המקורי (ע"פ 465/06 אביבי נ' מד"י (6.2.08)).

בעניינו, כמפורט לעיל, הנאשם הודה שוב ושוב כי השתתף בקטטה אלימה, תוך שהוא מודע לכך שהמדובר בעבירה פלילית. בעצם, כל טענותיו הופנו נגד חד צדדיותו של כתב האישום, ונגד "ניפוח" האירוע מצד המתלונן, שאף לו היה חלק באלימות. משכך, ניתנה לנאשם ההזדמנות הסבירה להתגונן אף מפני העבירה של תגרה, והוכשרה הדרך להרשעתו בה.

30. לאור מכלול הראיות ולאור מסקנותי עד כה, אני סבורה כי המקרה דנן, הוא אחד מן המקרים שבהם יש לפנות אל מהותו של האירוע, ולהרשיע את הנאשם בעבירה של תגרה, חלף העבירה שבכתב האישום, כך שיינתן ביטוי למעורבות ההדדית של הצדדים לתקיפה.

31. אני מוצאת לנכון לציין, כי הליכתו של בית המשפט בנתיב זה של הרשעת הנאשם בעבירת תגרה, חלף עבירת התקיפה (שבנוסח כתב האישום), איננה צעד חריג. עיון במאגרי הפסיקה מעלה כי כך נעשה במקרים רבים, בהם נחשף בפני בית המשפט יסוד הדדיות שבאירוע. נפסק פעמים רבות כי על בית המשפט לפנות אל מהות האירוע ולתת ביטוי לעובדה שאין המדובר בתקיפה שנעשתה בחלל הריק (לשם הדוגמא, ניתן לראות: תפ 7520/08 מד"י נ' קובלסקי (3.10.11); תפ 2722/07 מד"י נ' חגואל (12.9.10); תפ 3174/09 מד"י נ' חג'ג' (27.4.11); תפ 17454-09-13 מד"י נ' גברילוב (3.2.16); תפ 9737-04-15 מד"י נ' זירדיקר (25.9.17); תפ 2996/05 מד"י נ' דראק (23.11.06); תפ 8568/04 מד"י נ' לוי (11.7.05); תפ 2161/09 מד"י נ' מיקא (15.9.10); תפ 7116/08 מד"י נ' טמסיט (27.6.10)).

אכיפה בררנית

32. ב"כ הנאשם טען כי ככל שימצא בית המשפט שיש להסתפק בעבירה של תגרה, יהא מקום להורות על ביטול האישום, בשל הגנה מן הצדק, נוכח העובדה שלא הוגש כתב אישום זהה נגד המתלונן. הטענה היא כי מתבקשת המסקנה, שננקטה נגד הנאשם אכיפה בררנית. אין בידי לקבל טענה זו.

33. אין זה המקום להאריך בעניין הכללים הנוגעים להגנה מן הצדק, שכן כבר נשפכו נהרות של דיו בעניין זה, ודי אם אפנה לע"פ 4855/02 מד"י נ' בורוביץ (31.3.05), ולהתפתחות הפסיקה מאז עד עתה. באופן כללי, נקבע כי לצורך עמידה בתנאי סעיף 149(10) לחסד"פ, על בית המשפט לקיים מבחן תלת שלבי, שבו יש לבחון קיומו של פגם בניהול ההליך, עוצמתו של הפגם- ככל שנמצא כזה, וכן הדרכים האפשריות לריפוי.

34. בענייננו, לא שוכנעתי כלל כי נגרמה פגיעה בנאשם כתוצאה מניהול ההליך, למרות אי הגשת כתב אישום נגד המתלון, שכן יש להבחין ביניהם הבחנה משמעותית, ואבהיר.

לצד קביעתי לפיה הנאשם והמתלון היו מעורבים בתגרה, אני רואה חשיבות רבה בעובדה שלאחר תום הוויכוח המילולי ההתחלתי, היה זה הנאשם שיזם את חידוש העימות, בכך שיצא מרכבו לעבר המתלון, למרות שיכול היה להמשיך לדרכו.

הנאשם אף הודה שפנה אל המתלון "באסרטיביות", שלא לומר בכוחניות, והוא עצמו היה ער לכך שאופן פנייתו כנראה גרם למתלון לחשוב שמטרתו לתקוף אותו (עמ' 41 ש' 4).

בנוסף, אין להתעלם מכך שנגרמו למתלון חבלות מתועדות, בעוד שלא נגרמו חבלות ממשיות לנאשם (למעט אדמומית קלה, שלא תועדה), ובכך יש כדי ללמד על חלקו הפעיל של הנאשם בתגרה.

ועוד יש להזכיר כי תודעת האשם של הנאשם התבלטה מאד במהלך המשפט, כשהודה שוב ושוב במעשיו, הכה על חטא, והביע צער על מעשיו.

בנסיבות הללו, לא ניתן לקבוע כי נפל פגם בניהול ההליך, באופן הגורם פגיעה חריפה בתחושת הצדק. בכל מקרה, גם אילו קבעתי קיומו של פגם שכזה, הייתי סבורה כי ניתן לרפאו באמצעי מתון יותר מביטול האישום, זאת על ידי המרת סעיף העבירה, כך שיינתן ביטוי ליסוד ההדדיות שבאירוע.

35. כללו של דבר, דעתי היא כי הרשעת הנאשם בעבירה של תגרה משקפת היטב את מהותו של האירוע ואף מאזנת באופן ראוי בין מעשה האלימות שביצע הנאשם, לבין העובדה שאף המתלון נקט באלימות מסוימת נגדו, ולא הוגש כתב אישום בעניינו.

סוף דבר

אני מרשיעה את הנאשם בעבירה של תגרה, לפי סעיף 191 לחוק העונשין.

ניתנה היום, כ"ב תמוז תשע"ח, 05 יולי 2018, במעמד הצדדים